

ABSTRAKT

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra	Katedra biologických a lekárskeých vied
Kandidát	Monika Lacušová
Vedúci diplomovej práce	PhDr. Zdenka Kudláčková, Ph.D.
Konzultant	doc. MUDr. Filip Čečka, Ph.D.
Názov diplomovej práce	Anomálie viscerálnych tepien

Úvod: Znalosť výskytu anomálii viscerálnych tepien je dôležitá pre výkon chirurgických zákrokov v oblasti brušnej dutiny. Pri nevedomosti týchto anomálii môže dôjsť k vážnemu poškodeniu ciev a k poruche krvného zásobenia pečene, pankreasu a iných orgánov v brušnej oblasti. Dôležitým opatrením je včasná a správna diagnostika, ktorá sa vykonáva pomocou zobrazovacích metód, najčastejšie pomocou počítačovej tomografie.

Cieľ práce: Cieľom práce bolo zhodnotiť výskyt a druh anomálii viscerálnych tepien pomocou snímok, ktoré boli získané prostredníctvom počítačovej tomografie.

Metódy: Dáta sme získali z lekárskeých záznamov pacientov, prostredníctvom nemocničného informačného systému. Súbor tvorili pacienti, ktorí boli vyšetrení v ambulancii na Chirurgickej klinike vo fakultnej nemocnici v Hradci Králové. Celkovo bolo do súboru zaradených 430 pacientov v období od 1.1.2019 do 31.12.2019. Hlavným prvkom bolo, aby pacientom bolo vykonané vyšetrenie pomocou počítačovej tomografie. Vyradili sme 115 pacientov, u ktorých toto vyšetrenie nebolo vykonané alebo snímky boli nehodnotiteľné. Z pozorovaných snímok sme charakterizovali jednotlivé typy anomálií.

Výsledky: Analýza snímok z počítačovej tomografie bola možná u 315 pacientov. U 69,84 % pacientov neboli preukázané žiadne závažné odchýlky od normálnej anatómie viscerálnych tepien. Najviac zastúpená anomália, kde ľavá pečňová tepna vychádza z ľavej žalúdočnej tepny, bola preukázaná u 11,75 % pacientov. U 10,47 % pacientov vychádzala pravá pečňová tepna z hornej mezenterickej tepny. U 1,27 % pacientov vychádzala ľavá pečňová tepna z ľavej žalúdočnej tepny a zároveň pravá pečňová tepna vychádzala z hornej mezenterickej tepny. U 3,18 % pacientov vychádzala spoločná pečňová tepna z hornej mezenterickej tepny. U 0,63 % pacientov vychádzala spoločná pečňová tepna

priamo z aorty. U 2,86 % pacientov boli preukázané nové anomálie, ktorým sme vytvorili nové podtypy hodnotenia. Ako sa ukázalo, normálne anatomické usporiadanie viscerálnych tepien, ale aj jednotlivé anomálie môžu mať ešte anatomické variety, ktoré predstavujú odchýlky s minimálnym klinickým dopadom. Jedná sa o situáciu, kedy jedna, dve alebo všetky tri vetvy *truncus coeliacus* môžu vychádzať z aorty samostatne. Tieto variety sme zaznamenali pri type 1, type 2 a type 5.

Záver: Anomálie viscerálnych tepien sú pomerne časté. Ich znalosť je podstatná pre úspešne vykonanie chirurgického zákroku v oblasti brušnej dutiny. Predoperačné snímky a ich analýza zvyšuje bezpečnosť operácie a napomáhajú predchádzať nežiadúcemu krvácaniu a možným komplikáciám.

Kľúčové slová: anomálie, viscerálne tepny, pečeň, pankreas, počítačová tomografia